

แนะนำหน่วยสนเทศการศึกษาทางไกล

จุฑารัตน์ นกแก้ว

หน่วยสนเทศการศึกษาทางไกล เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดฝ่ายบริการสนเทศ สำนักบรรณสารสนเทศ จัดตั้งขึ้นพร้อมกับการจัดตั้งสำนักบรรณสารสนเทศ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2553 เพื่อปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บ ค้นหา ให้บริการและเผยแพร่สนเทศที่เกี่ยวกับการศึกษาทางไกลให้สมบูรณ์ และลึกซึ้ง (โครงการจัดตั้งสำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2525-2529) ภารกิจดังกล่าวสอดคล้องกับปณิธานและนโยบายของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่ใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกลในการจัดการศึกษาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสำนักบรรณสารสนเทศ ข้อ 3 เพื่อจัดหาและรวบรวมสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประวัติ พัฒนาการและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

ทรัพยากรสารสนเทศการศึกษาทางไกล ที่จัดเก็บในหน่วยสนเทศการศึกษาทางไกล ครอบคลุมสิ่งพิมพ์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษด้านการศึกษาทางไกล ครอบคลุมเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี ปรัชญา ประโยชน์ ความสำคัญ รูปแบบของการศึกษาทางไกล หรือ วิธีการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยในอนาคต การใช้สื่อในการจัดการศึกษาทางไกล การจัดการศึกษาทางไกลในสาขาวิชาต่างๆ การจัดการศึกษาทางไกลสำหรับกลุ่มผู้เรียนต่างๆ เช่น กลุ่มผู้ใหญ่ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ เป็นต้น สภาพการศึกษาทางไกลในประเทศต่างๆ ปัญหาการจัดการศึกษาทางไกล การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาทางไกล บริการสนับสนุนการศึกษาทางไกล เช่น บริการแนะแนว บริการห้องสมุดและสารสนเทศ การวิจัย ประเมินผลการศึกษาทางไกล และ หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาทางไกล ทรัพยากรสารสนเทศการศึกษาทางไกลของหน่วยจัดเรียงรวมกันทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตามเลขเรียกหนังสือในระบบหอสมุดรัฐสภา ภายใต้กลุ่มประเภทสิ่งพิมพ์ เพื่อช่วยผู้ใช้เกิดความสะดวกในการเข้าถึงและหยิบใช้เอกสารแต่ละประเภท รวมทั้งช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถบริการจัดการทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจำแนกเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

1. **วิทยานิพนธ์** หมายถึง วิทยานิพนธ์ขั้นปริญญาโทและปริญญาเอกทั้งในและต่างประเทศ ที่มีเนื้อหาด้านการศึกษาทางไกลที่จัดทำโดยนักศึกษา บุคลากรของ มสธ. และหน่วยงานอื่น
2. **งานวิจัย** หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่เสนอผลการศึกษา การวิเคราะห์ วิจัย ประเมินผล ด้านการศึกษาทางไกล ที่มีการนำวิธีการวิจัย มาใช้ในการศึกษา ครอบคลุม รายงานการวิจัย รายงานผลการวิจัย รายงานการประเมินผล รายงานการวิเคราะห์ ที่จัดทำโดยหน่วยงานของ มสธ. และหน่วยงานอื่น ทั้งในและต่างประเทศ

3. **หนังสือ** หมายถึง หนังสือทั่วไป ตำราทางวิชาการ คู่มือเอกสารประกอบการเรียนการสอน รายงานการประชุม สัมมนาทางวิชาการ สถิติ และข้อมูลบรรณานุกรม และเอกสารที่จัดพิมพ์ต่อเนื่อง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และการศึกษาทางไกล ทั้งที่ผลิตโดยหน่วยงานของ มสธ. และหน่วยงานอื่นทั้งในและต่างประเทศ

4. **หนังสืออ้างอิง** หมายถึง สารานุกรม พจนานุกรม คู่มือ บทคัดย่อ หรือ สารระสังเขปวิทยานิพนธ์ ทำเนียบนาม นามสงเคราะห์ รายชื่อ ดรชชชี่ สารระสังเขป ที่มีเนื้อหาทางการศึกษาทางไกล

5. **วารสาร** หมายถึง วารสาร ข่าวสาร ฉบับปัจจุบันและฉบับย้อนหลังภาษาอังกฤษด้านการศึกษาทางไกล

6. **สำเนาเอกสาร (Reprints)** หมายถึง สำเนาเอกสารฉบับเต็มภาษาอังกฤษและภาษาไทย (บางส่วน) ของบทความ ครอบคลุม บทความ ทั่วไป บทความปริทัศน์ และบทความวิจัย ด้านการศึกษาทางไกลที่ตีพิมพ์ในวารสารที่ไม่ใช่วารสารด้านการศึกษาทางไกลโดยตรง หรือจากเว็บไซต์ด้านการศึกษาทางไกล รวมทั้งสำเนาเอกสารจากฐานข้อมูล ERIC * ที่ได้จากการขอใช้บริการ ERIC Document Reproduction Service ครอบคลุม บทความจากหนังสือ บทความวิจัย รายงานการประชุม สัมมนา เป็นต้น

7. **สิ่งพิมพ์ก่อนปี 2533 (1990)** หมายถึง สิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือภาษาไทยและต่างประเทศที่จัดพิมพ์ก่อนปีพ.ศ. 2533 หรือ ค.ศ. 1990

8. **สิ่งพิมพ์ฉบับซ้ำ** หมายถึง หนังสือ งานวิจัย ที่เป็นฉบับสำเนาตั้งแต่ฉบับที่ 3-5 *สำเนาเอกสารจากฐานข้อมูล ERIC มีเฉพาะฉบับย้อนหลังถึงปี 1995 เท่านั้น

เพื่อให้ผู้ใช้ได้เข้าถึงและสามารถใช้สารสนเทศการศึกษาทางไกลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว หน่วยงานสารสนเทศการศึกษาทางไกล ได้จัดทำ ฐานข้อมูลการศึกษาทางไกลเป็นฐานข้อมูลดรชชชี่และสารระสังเขป (บางรายการ) ของเอกสารทุกประเภทด้านการศึกษาทางไกล เช่น บทความจากหนังสือ บทความจากวารสารทั่วไปที่นำเสนอสารสนเทศด้านการศึกษาทางไกล แหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต และข้อมูลจากสำเนาเอกสาร ฐานะแหล่งสารสนเทศและเครื่องมือช่วยค้น ฐานข้อมูลดังกล่าว สามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้ทั้งในฐานะเป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศการศึกษาทางไกลและเป็นเครื่องมือช่วยค้นไปในตัว โดยจัดให้บริการร่วมกับฐานข้อมูลดรชชชี่และสารระสังเขปของบทความวิชาการภาษาไทยที่มีให้บริการในสำนักบรรณสารสนเทศ (Journal Indexing) ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและค้นคืนสารสนเทศได้ในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ระบบย่อยโอแพค (รายละเอียดการใช้ปรากฏในบทความฐานข้อมูลสารสนเทศการศึกษาทางไกล สำนักบรรณสารสนเทศ

นอกจากนี้ หน่วยงานสารสนเทศการศึกษาทางไกล ยังจัดบริการค้นหาสารสนเทศด้านการศึกษาทางไกล เพื่อให้ผู้ใช้โดยเฉพาะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและนักวิจัยที่ศึกษาค้นคว้าวิจัยด้านการศึกษาทางไกล รวมทั้งการให้คำแนะนำ หลักการในการอ้างอิงและ การเขียนรายการอ้างอิง/บรรณานุกรม

ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม หรือ ต้องการให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การจัดบริการสารสนเทศ
ด้านการศึกษาทางไกลให้ตรงตามความต้องการของท่าน โปรดแจ้งหน่วยสนเทศการศึกษาทางไกล ฝ่าย
บริการสนเทศ โทร. 7487 E-mail: jutharatstou@gmail.com

*** บรรณารักษ์ 7 หัวหน้าหน่วยสนเทศการศึกษาทางไกล ฝ่ายบริการสนเทศ สำนักบรรณ
สารสนเทศ**